

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0541-2MAT-C18-AzTL / 0541-2MAT-C17-AzTL	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	<i>Algebra z teorią liczb</i> <i>Algebra and number theory</i>
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	matematyka
1.2. Forma studiów	studia stacjonarne / studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	studia pierwszego stopnia, licencjackie
1.4. Profil studiów	ogólnoakademicki
1.5. Specjalność	nauczanie matematyki zastosowania matematyki
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	WM, Instytut Matematyki
1.7. Osoba/zespół przygotowująca/y kartę przedmiotu	dr Magdalena Nowak, dr Elżbieta Zając
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr Volodymyr Mykhailiuk
1.9. Kontakt	ymykhaylyuk@ukr.net

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Podstawowy/Kierunkowy
2.2. Język wykładowy	polski
2.3. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	3
2.4. Wymagania wstępne	Wstęp do matematyki, Algebra liniowa II

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	wykład, konwersatorium	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	egzamin (wykład), zaliczenie z oceną (konwersatorium)	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład – wykład problemowy, wykład informacyjny konwersatorium – dyskusja, ćwiczenia przedmiotowe	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	Gleichgewicht B. Algebra. Oficyna Wydawnicza GiS. Wrocław 2002. Janicka-Żuk I., Kołbik A., Żurawska L. Algebra. Agencja Wydawnicza Gens. 1999. Kostrikin A.I. Wstęp do algebry. PWN. Warszawa 2005.
	uzupełniająca	Browkin J. Wybrane zagadnienia algebry. PWN. Warszawa 1968.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
<i>Wykład</i>   C1 – zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami algebry abstrakcyjnej   C2 – zapoznanie studentów z podstawowymi metodami badawczymi algebry abstrakcyjnej   <i>Konwersatorium</i>   C1 – Zaznajomienie studentów z możliwościami wykorzystywania teorii grup, teorii pierścieni, teorii liczb do badań w innych działach matematyki oraz innych dziedzinach nauki   C2 – wyrabianie nawyku uczenia się, doskonalenia własnego warsztatu pracy oraz formułowania pytań służących pogłębieniu własnego rozumienia danego tematu
4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)
<i>Wykład:</i>   Teoria kategorii. Kategorie, izomorfizmy, funktory, transformacje naturalne, produkt.   Teoria grup. Grupy, podgrupy. Grupy przekształceń. Warstwy, twierdzenie Lagrange’a. Dzielniki normalne. Grupy ilorazowe. Homomorfizmy grup. Grupy cykliczne i ich własności.   Teoria pierścieni. Pojęcie pierścienia, podpierścienia. Homomorfizmy pierścieni. Ideały, pierścienie ilorazowe. Pierścienie wielomianów. Zasadnicze twierdzenie algebry.   Teoria ciał. Ciała, podciała, charakterystyka ciała. Ciało algebraicznie domknięte. Ciało liczb algebraicznych. Istnienie liczb przestępnych. Rozszerzenia algebraiczne.   Teoria podzielności w pierścieniach całkowitych. Pierścienie z jednoznacznością rozkładu.   <i>Konwersatorium:</i>   Własności grup i podgrup. Grupa symetryczna S_n. Zastosowanie twierdzenia Lagrange’a. Dzielniki normalne i grupy ilorazowe. Grupy cykliczne. Wnioski wynikające z twierdzenia o izomorfizmie dla grup. Pierścienie, podpierścienie i ideały. Własności pierścienia wielomianów. Pierścienie ilorazowe. Własności ciał i podciał. Charakterystyka ciała. Rozszerzenia algebraiczne. Własności relacji podzielności w pierścieniach całkowitych i pierścieniach Euklidesa. Przykłady zastosowań teorii podzielności do badania własności liczb.

4.3. Przedmiotowe efekty kształcenia

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
w zakresie WIEDZY :		
W01	podaje podstawowe definicje i twierdzenia teorii kategorii, teorii grup, pierścieni, podaje kryteria przywiedności wielomianów i potrafi sformułować zasadnicze twierdzenie algebry	MAT1A_W01 MAT1A_W02 MAT1A_W03 MAT1A_W04 MAT1A_W05
W02	podaje konstrukcje podstawowych kategorii i struktur algebraicznych	MAT1A_W01 MAT1A_W02 MAT1A_W03 MAT1A_W04
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI :		
U01	sprawdza własności działań w różnych zbiorach (zbiorach liczbowych, zbiorach funkcji, zbiorach ciągów o zadanych warunkach, zbiorach wielomianów itp.) i rozstrzyga z jakimi strukturami algebraicznymi ma do czynienia	MAT1A_U01 MAT1A_U11
U02	konstruuje sumy proste struktur, grupę i pierścień ilorazowy, posługuje się permutacjami i stosuje twierdzenia o izomorfizmie dla grup i pierścieni	MAT1A_U01 MAT1A_U02 MAT1A_U11
U03	stosuje definicje i twierdzenia teorii podzielności w dziedzinach całkowitości i pierścieniu wielomianów do wyznaczania rozkładów elementów, wyznaczania NWD, NWW; bada istnienie pierwiastków wielomianów i przywiedność wielomianów	MAT1A_U01 MAT1A_U11 MAT1A_U15
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH :		
K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy, rozumie konieczność systematycznej pracy i potrzebę dalszego kształcenia	MAT1A_K01

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)					
	Egzamin ustny/pisemny		Kolokwium		Zadania domowe	
	Forma zajęć		Forma zajęć		Forma zajęć	
	W	K	W	K	W	K
W01	+					
W02	+					
U01				+		+
U02				+		+
U03				+		+
K01				+		+

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	co najmniej 50% i nie więcej, niż 60% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	3,5	ponad 60% i nie więcej, niż 70% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4	ponad 70% i nie więcej, niż 80% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4,5	ponad 80% i nie więcej, niż 90% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	5	ponad 90% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
konwersatorium (K)	3	co najmniej 50% i nie więcej, niż 60% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	3,5	ponad 60% i nie więcej, niż 70% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4	ponad 70% i nie więcej, niż 80% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4,5	ponad 80% i nie więcej, niż 90% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	5	ponad 90% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	95	60
<i>Udział w wykładach</i>	45	25
<i>Udział w konwersatoriach</i>	45	30
<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym</i>	5	5
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	80	115
<i>Przygotowanie do wykładu</i>	5	10
<i>Przygotowanie do konwersatorium</i>	45	65
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium</i>	30	40
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	175	175
PUNKTY ECTS za przedmiot	7	7

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....